

ΔΗΜΟΓΕΝΗΣ

Πλάττων, φοιτητής νέος, καὶ Δημογένης, γεωργὸς πέραν ἤδη τῆς ἀκμῆς αὐτοῦ, διαλεγόμενοι περὶ πολιτικῆς τυγχάνουσι τέλος περὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινωνίας παρρησιαζόμενοι.

ᾠ Πλάττων, οὐκοῦν οἶεϊ τὴν Ε. Κ. δὴ ἡμῖν συμφορωτάτην εἶναι;

Ἔγωγε, ὦ φίλε Δημογένεες, καὶ τῶ νῦν· μέμνησο γὰρ τοίνυν, πῶς ἀκολύτως τις ἀποδημῆι, ἢ τῆς κοινῆς ἐμπορίας, ἢ νομισμάτων, οἷς ἤδη πολλαῖς χώραις οἰοί τ' ἔσμεν κατατιθέναι πολλά, ἢ τέλους παλαιῶν τε καὶ πολυχρονίων ἐχθρῶν...

Πάνυ γε, τούτων δ' οὐ μεμνημένος ἦν· τὸ νῦν ὀλίγου ἀργυρίου ὠνεῖσθαι ἄλλοτρίους καρπούς καὶ τὰ ἄλλα ἐπιτήδεια πόρρωθεν καὶ μάλα θέρους ὄντος εἰς μεσημβρίαν πορεύεσθαι δύναμαι.

Καὶ δὴ τοῦτο. ἀλλ', ὦ Δημογένεες, ἐν νῶ μοι ἐρωτᾶν σέ τι, πότερον μὲν τὰ κέρδη, ἃ λαμβάνομεν, μείζω ἔστιν ἐπὶ καλῶν κάγαθῶν τῶν ἡμῶν ἡγουμένων ἢ δὲ φαύλων;

Πλάττων, ἐρωτήσας με ἤδη πολλά καὶ χαλεπά, ἀλλὰ τοῦτο σοὶ εὐχερεῖα ἀποκρινοῦμαι· ἐπὶ καλῶν κάγαθῶν δὴ.

Καὶ ποῦ καλοὺς κάγαθοὺς ἡγεμόνας ὑπάρχειν μᾶλλον βαρὺ ἔστιν, μικρὸν ἢ μέγα;

Μέγα. ἄρα λέγεις τὴν Ε. Κ.;

Λέγω. Νῦν δὲ διερχώμεθα, πῶς ἄρα τοιοῦτον ἡγεμόνα χρῆ εἶναι. πῶς σοι δοκεῖ, Δημογένεες;

Χρῆ τοιοῦτον ἀλεθῆ εἶναι.

ᾠ Ἀρ' οὐ χρῆ πάντας τοὺς ἀνθρώπους; ἴθι δὴ εἶπέ μοι, χρῆ τοῦτον σοφὸν εἶναι;

Μάλιστα.

Τίνας οὖν ἀνθρώπους σοφωτάτους εἶναι οἶεϊ;

Ἔα με περὶ τούτου ἐνθυμῆσθαι, Πλάττων· οἱ φιλόσοφοι σοφώτατοί εἰσιν.

Ἀλεθῆ λέγεις, ὦ τάν. οὐκοῦν μὲν οἱ φιλόσοφοι χρηστότατοι ἡγεμόνες εἰσίν, τοῦτο δὲ μοι οὐ δοκεῖ ἄγνωστόν τι. ἄλλο δ' ἐρώτημα ἔτι ἔχω· ἡμῶν οὖν τούτους ἄρχοντας καταστησάντων ὀρθῶς τε καὶ βεβαίως ἡμῶν εἰς τὸν γενησόμενον χρόνον ἡγησόμεθα, ἄρ' οὐ;

Οὐδαμῶς, οἶδε γὰρ ἀεὶ διαφέρονται πρὸς ἀλλήλους πολλά, ὥστε τέλος αὐ καὶ αὐθις ἕκασται αἰ μετέχουσαι πολιτεῖαι διακρίνουσιν, ἃ ποιητέα ἔστιν· οὕτω γε καὶ ἐξ ἀρχῆς ἔσχειν.

Ἀληθῆ μέντοι λέγεις τοῦτο, Δημογένεες, ἔστι γὰρ αὕτη ἡ ἀπορία, ὅτι μὲν ἕκαστη πολιτεία ἐπιμελεῖται τῶν ἑαυτῆς συμφερόντων οὐδὲ ὑπάρχει τις, ὃς ἀρχῶν ἐκείνων διαφορᾶς γενομένης διαγιγνώσκει. ἀλλὰ δηλὸν ὅτι τοῦτο οὐδαμῶς ἡμῖν ὠφέλιμόν ἔστιν. ἀναμιμνήσκομαί τέ τινος, ὃ ποτε πᾶσι ὦν ἤκουσα, ὅτι εἰ μὲν ἐννοούμεθα τὴν Ε.Κ. ἀντὶ σώματος, τοῦτο τὸ σῶμα δ' οὕτως μάλα νοσεῖ ἐπεὶ γ' ἕκαστον τὸ κῶλον πραττεῖ, πῶς μὲν ἑαυτῶ δοκεῖ

λῶστα οὐδ' εἶδος, ὅτι τούτῳ δὲ σὺν τῷ σώματι οὐ πολὺν χρόνον ζῶντι ἀποθανεῖται αὐτὰ οὐχ ὁμονοίᾳ ἅμα μετ' ἀλλήλων βιοτεύσαντα. ἀλλὰ, ὦ βέλτιστε, τί μὴ θῶμεν οὐς ἄρτι διηγησάμεθα ἡγεμόνας τῆς E.K.; ἱκανούς τινας, οἱ οὐδ' ἐκλεκτοὶ τῷ δήμῳ;

Ἄλλὰ, Πλάττων, δημοκρατικοὶ ἄνθρωποι ἐσμεν. οὐδ' ἂν γ' οἴστον ἦν ἡμῖν, εἰ οὐχ οἷοί τ' ἦμεν ψηφίζεσθαι, τίνες οὖν ἡγεμόνες γίνονται τῷ δήμῳ.

Ἄλλ' ἂν τὴν Εὐρώπην κρεῖττω ποιεῖν μέλλωσιν, αὐτοὺς δὴ ἀνάγκη ἐστὶν νόμους καὶ γνώμας τιθέναι, οἱ οὐδὲ τοῖς πολλοῖς ἀρέσκουσιν, ἢ οἷει, ὅτι τοῦτο δὲ τισιν, ἂ πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις ἀεὶ πάντ' ἀρέσκει, ποιητόν ἐστιν;

Οὐκ οἶμαι οὐδ' οἶδα, ἐφ' ᾧ τοῦτο λέγεις.

Τί οὖν ἔπαθον οἶδε οἱ πολιτικοί, οἱ πολλὰς τοιούτων γνωμῶν ἔθεσαν, κατὰ τὴν σὴν ἐπιστήμην;

Οὐκέτι ἠρέθησαν. ὦ, νῦν γε μεμάθηκα, τί λέγεις. ἀλλ' ὅμως οὐχ ἠδομαι ἐπὶ διανοίᾳ σου.

Νῦν δ' ἐνθύμου τάδε· ἰδιώτης τις νοσῶν πρὸς δύο ἰατροὺς ἔρχεται, ὁ μὲν δεινὸς ὢν εὖ συμβουλεύει, τοῦ δὲ βουλή δεινὴ ἐστὶ κακοῦ ἰατροῦ ὄντος. ἐκεῖνος μὲν τῷ θεραπευσομένῳ μόνον πικρὰ φάρμακα προστάττει, οὗτος δὲ μόνον γλυκέα τιὰ. ὁ οὖν ἰδιώτης οὐ παρὰ γνώμην τὰ πικρὰ φάρμακα οὐ δέχεται, ἐπεὶ τᾶλλα προαιρεῖται τούτων, καὶ τέλος ἀποθνήσκει οὐ γνοὺς τὰ πικρὰ φάρμακα κρεῖττω.

καὶ μὴν καὶ οἱ πολῖται οἱ τοὺς ἡγεμόνας ἡμῶν ἐκλέγοντες τοιοῦτοί εἰσιν, ἑαυτοὺς ἄρα βλάπτουσιν ἀβέβαιοι ὄντες οὐδὲ γινώσκοντες, τοῦ ἄπο μάλιστα ὠφελοῦνται. διὰ τοῦτο μὲν μὴ ἐλῶμεν πολιτικούς ψηφισθησομένους ἡγεμόνας, καθίστωμεν δὲ βουλήν τούτῳ τῷ μεγίστῳ τε καὶ ἀξιωτάτῳ ἔργῳ, ἐν ἧ συγκάθηνται οἱ σοφώτατοι πασῶν τῶν τῆς E.K. πολιτειῶν, μόνον δ' ὀλίγοι, ἑνδεκάϊσως ἢ πεντεκαίδεκα, ἢ ἀντιδίδωσιν ἐκάστων τῶν ἀρχῶν. τοῦτο καὶ ἄλλοις λόγοις τις φράζει· δεόμεθα βουλοκρατίας.

[ὑπολαβῶν] Καὶ, ὦ Πλάττων, οὗτοι δ' οὖν δρῶσιν ἢ μὴ δρῶσιν, ἄττα ἂν βούλοιντο ἢ μὴ βούλοιντο;

Οὐδαμῶς, Δημόγενης, ἕα με πάντα δηλοῦν, δεῖ γὰρ τούτοις συστέλλοντας ὅρους τιθέναι καὶ ἐναργῆ προστάγματα, ὧν τὴν Εὐρώπην ποιήσουσι· ὡς μὲν ναύαρχός τις οὐ μόνος τὴν ναῦν κυπερνᾷ, ἀλλὰ χρῆται τοῖς ἐρέταις, οὕτω δ' ἐκεῖνοι οὐ τὴν πολιτείαν κυβερνήσουσι μόνον - οὐδὲ δύναται -, ἀλλ' ὀνήσονται παρὰ τῶν πασῶν χωρῶν τῶν γὰρ τὴν διοίκησιν πραττουσῶν.

Τοῦτό μοι δοκεῖ. τί δέ, ὦ Πλάττων, εἰ ποθ' αὐτὴ ἢ >βουλοκρατία< γίνετα ὀλιγαρχία;

Δημόγενης, ἐσονται οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἀκριβῶς ἐκκεκριμένοι, ὥστε τὸ τοσοῦτον κακὸν μὴ γενήσεσθαι, ἐπειδὴ μὴν οἱ τοιοῦτοι ἡγεμόνες οὐ διαφθαρήσονται.

Τίνες διαδέχωνταί ποτ' ἐκείνους;

Ὅριούμεεν δὴ τὸν χρόνον, ἐν ᾧ ἄρξουσιν, πεντεκαίδεκα ἢ εἴκοσιν ἔτη, ἀκριβῶς τοσοῦτον, ὅσον μὲν διαπράττειν αὐτοὺς πάντα, ἂ οἱ δὲ νῦν πολιτευόμενοι οὐ δύνανται κωλύοντες ἀλλήλους καὶ βραχύτερον διανοούμενοι· μίαν πολιτείαν, μίαν ἀρχήν, ἕνα στρατὸν κτλ.

Ἄλλὰ τίς οὖν φυλάττη αὐτούς;

Οἱ στρατηγοὶ τε καὶ οἱ στρατιῶται ἐπιμελῶνται, ὅπως μὲν ἐκεῖνοι τὰ ἔργα καὶ προστάγματα τὰ αὐτοῖς τεταγμένα τῷ ὄντι τελέσουσιν. εἰ δὲ μή, ἀνάγκη ἔσται ἀναπαῦσαι τοὺς βουλευτὰς τῆς ἀρχῆς.

᾿Ω πόποι, τοῦτο μὴν μοι δοκεῖ ἐπικίνδυνον.

᾿Οντως οὐκ ἄνευ κινδύνου ἐστὶν πράττειν οὕτως, ἀλλ' ἐὰν ἀπεργασθῆ, ἃ διανοοῦμεθα, ἡ ὠφέλεια ἡδιστον ἔσται καὶ μονὰς καρτερόν τε ἡ Εὐρώπη. καὶ καρτερὰ καὶ ἀκμαία χώρα ἢ μὴν κρατίστη ὑπόθεσις τῆς δημοκρατίας ἐστὶ τῆς - εἰ καὶ ἔσθ' ὅτε βραδυτέρα καὶ σχολαιτέρα ἐστίν- βουλομένης καὶ ὑπ' ἐμοῦ ἄτε βέλτιστα ἐκάστω, ὧν ἀξίός ἐστι, παρεχούσης καὶ ἀμείνης οὔσης Εὐρώπης, πῶς τοσαῦτα νόμων, γλωττῶν, νομισμάτων ἐστίν, ὥστ' οὐδεὶς ἔτι οὐ ταράττεται οὐδέ τι προχωρεῖ, καὶ τῆς μετὰ τὴν βουλοκρατίαν πανευρωπαϊκοῦ συνεδρίου ψηφισθέντος πάλιν ἀποκατασταθησομένης καὶ συστησούσης τετραμυρίας μυριάδας πολιτῶν.

᾿Ω Πλάττων, πολλὰ καὶ καλὰ εἶπες τήμερον, καὶ σοὶ μὲν πείθομαι· ἐὰν δὲ οὕτω βραχεῖα ἡ δημοκρατία ἦ, ὡς λέγεις, καὶ οἱ πολῖται τῆς ὀρθῆς συνέσεως οὕτω δέωνται, πῶς δὲ τοιαύτη βουλὴ κατασταθήσεται; ἔσονται δὲ πολλοί, ἐν οἷς καὶ πολλοὶ πολιτικῶν ἡμῶν, οἱ τοιαῦτα οὐ βουλόμενοι ἀντιστησόμενοι, ἄρ' οὐ;

Πάνυ μὲν οὖν, ὦ φίλε Δημόγενης, τοῦτό μοι συμφατέον καὶ, ὅτι οὐκ ἔχω εἰπεῖν, πῶς ἐργάζεται, εἰ μὴ φιλοσοφικῆ διδασκαλίᾳ τῶν πολιτικῶν καὶ πάντων τῶν πολιτῶν, ἕως ἂν δὲ τῆς ὀρθῆς συνέσεως λάχωσιν. ἀλλὰ μέχρι τούτου μόνον ἡμῖν ἡ ἀπορία ἐστὶ.

Λέγεις τῷ ὄντι σχεδὸν ἀμήχανον ἔργον.

Τῷ ὄντι, ἀμήχανον...

Κύριλλος τοῦ Περονίδος